गढवा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
गढवा देउखुरी,दाङ
५ नं.प्रदेश,नेपाल

सातौ गाउँसभा
आ.व. २०७७/०७८ को

नीति तथा कार्यक्रम
२०७७ असार १० गते

प्रस्तुतकर्ता
सहजराम अहिर
अध्यक्ष
गढवा गाउँपालिका
गढवा, देउखुरी ,दाङ ।

यस गाउँ सभाका अध्यक्ष ज्यू,

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू,

उपस्थित गाउँपालिका कर्मचारी साथीहरू,

पत्रकार मित्रहरू,

नोबल कोरोना भाइरस कोभिड १९ बाट विश्व आक्रान्त भएको जटिल परिस्थितिमा गढवा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को निति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सातौ गाउँ सभा समक्ष प्रस्तुत गरिरहँदा गाउँबासीको जीवन सुरक्षाको प्रश्नले अत्यन्त गम्भीर बनाएको छ । स्थानिय सरकार र गाउँबासीको संयुक्त पहलकदमीमा यस माहामारीबाट उत्पन्न हुने संकटदेखी पार पाइन्छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

यस अवसरमा सर्वप्रथम,विभिन्न कालखण्डमा राजनैतिक तथा सामाजिक परिवर्तनका साथै शासन व्यवस्थामा जनताको अधिकार स्थापित गराउन र लोकतन्त्र, स्वतन्त्रता र सार्वभौमसत्ताको प्राप्ती र समृद्धिका लागी आफ्नो जीवन उत्सर्ग गरी विभिन्न जनआन्दोलनहरूमा बिरगति प्राप्त गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात सम्पूर्ण शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु । शहिदहरूको सपना र मार्गदर्शन अनुरूपको नयाँ नेपाल निर्माण सार्थक तुल्याउने यात्रामा हामी सबैलाई प्रेरणा मिल्ने अपेक्षा गर्दछु ।

कोभिड १९ माहामारीका कारण विश्व नै मानव जाती माथी अत्यन्त अप्ठारो परीस्थितिको सृजना भएको छ । कल्पना भन्दा बाहिरको यस माहामारी विरूद्ध लड्न हाम्रा स्वास्थ्य सेवा सुविधा अपर्याप्त रहेको अवस्थामा विश्वमा लाखौ मानिसहरू प्रभावित भै संक्रमणबाट लाखौ मानिसहरूले ज्यान गुमाउने प्रति हार्दिक श्रद्धान्जलि ब्यक्त गर्न चाहन्छु साथै उपचारमा रहेका सम्पूर्ण दाजुभाई तथा दिदि बहिनिहरूको सिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

"कृषि, स्वास्थ्य र रोजगारी कोभिड १९ विरूद्ध को खबरदारी" भन्ने नारालाई साकार पार्नकोलागि प्राकृतिक रूपमा सुन्दर,आर्थिक,समाजिक,धार्मिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय दृष्टिले महत्वपूर्ण यस गढवा गाउँपालिकाको हुन गइरहेको सातौं गाउँसभा मार्फत आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा उपस्थित हुनुभएकोमा हार्दिक स्वागत गर्दछु।

आदरणीय गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू,

आज हामी यस सम्मानित गरिमामय सभामा गढवा गाउँपालिकाकाको भविष्यको भाग्य र मार्गचित्र कोर्नका निमित यहाँ उपस्थित भएका छौ ।

नेपालको संविधानको भाग १ को धारा ३ अन्तर्गत बहुजाती, बहुभाषिक, बहुधार्मिक,बहुसंस्कृतिक विशेषतायुक्त भौगोलिक विविधतामा रहेका समान आकांक्षा र नेपालको राष्ट्रिय स्वतन्त्रता,भौगोलिक अखण्डता , राष्ट्रिय हित तथा समृद्धिप्रति आस्थावान रहि एकताको सुत्रमा आवद्ध सबै नेपालि जनता समष्टिमा राष्ट्र हो भन्ने मर्मलाई सम्मान साथ आत्मसाथ गर्दै हामी आज यो अवस्थामा आईपुगेका छौ ।

निर्वाचित पदाधिकारी एवं कर्मचारीहरूको अथक प्रयासबाट गाउँपालिकालाई आवश्यक पर्ने कानूनको निर्माण, योजना छनौट तथा कार्यन्वयनको स्पष्ट कार्य दिशाको तय विषयगत शाखा बीचको अपसी समन्वय र सहकार्यबाट गर्दै आएको सेवा प्रवाह लगायतको काम कार्यबाहीबाट थप उत्साहित हुदै हामीलाई अगाडि बढ्न प्रेरणा मिलेको छ ।

आकांक्षाहरू धेरै तर श्रोत साधनको सिमितताका बिच ति अपेक्षा पुरा गर्ने चुनौति हाम्रो काँधमा आइपरेको छ । एकातिर स्थानिय तहमा जनताको चाहना अनुसार जनताको घरदैलोमा स्थानिय स्तरमा जनतालाई सेवा सुविधा पुर्याउनु पर्ने तथा अर्कोतर्फ आर्थिक,सामाजिक,सांस्कृति,भौतिक पूवाधार लगायतका क्षेत्रको सन्तुलित,समानुपातिक एवं समावेशी विकासका माध्यमबाट समृद्धिको मार्गमा अघि बढ्नु पर्ने गहनतम जिम्मेवारी बहनको अवस्थामा विविधतामा एकताको भावनामा साथ अगाडी बढ्न गढवा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को लागी तयार पारिएको वार्षिक निति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

सभाका अध्यक्ष ज्यू,

सभाका सदस्य ज्यूहरू,

"कृषि, स्वास्थ्य र रोजगारी कोभिड १९ विरूद्ध को खबरदारी" भन्ने नारालाई साकार पार्नकोलागि यस आर्थिक बर्षको नीति तथा कार्यक्रमहरू निर्देशित हुनेछन् ।

१. नीति तथा कार्यक्रमहरू :-

१.१.कृषि तथा पशुपालनः-

- स्थानीय भू -उपयोग योजनाले पहिचान गरेको कृषि उत्पादन क्षेत्रमा विशेष कार्यक्रम संचालन गरी निर्वाहमुखि कृषि प्रणालीलाई विस्थापित गर्दै व्यावसायिक कृषि प्रणालीका माध्यमबाट कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषि प्रधान मुलुक भएको कारण व्यवसायमा आवद्ध किसानहरूका लागि व्यवसाय प्रबर्द्धन अन्तर्गत सहयोग कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- यस गा.पा.मा उन्नत जातको पशुपालनलाई प्राथमिकता दिई दुग्ध उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउदै दुग्धजन्य उद्योग स्थापना, संचालन र व्यवस्थापनका माध्यम बाट स्थानीय रोजगारी श्रृजना र निर्यात वृद्धि नीतिको अवलम्वन गरिने छ ।
- तरकारी खेति कृषकलाई किटनासक औषधि,बिउ बिजन जग्गाको आधारमा अनुदानको ब्यवस्था गर्ने छ।
- कृषिको लागि कृषि गुरूयोजना तयार गर्ने छु ।
- शीत भण्डारको व्यवस्थापन गर्दै कृषि उपजको सुरक्षा उच्च मूल्य प्राप्ती को नीति अवलम्वन गरिने छ ।
- कृषि योग्य जमिनको अव्यवस्थित तथा गैर कानूनी खण्डीकरण लाई वन्देज गरिने छ ।

- कृषि योग्य बाजो जग्गालाई कृषि कार्यमा प्रयोग गर्नको लागी कृषकहरूलाइ अनुदानको ब्यवस्था गर्ने छु।
- कृषि तथा पशु विमालाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
- रेशम खेती तथा माछा पालनलाई प्रोत्साहन गर्दै लगिने छ, र रेशम खेती विस्तार गर्न पहल गरिनेछ ।
- अर्गानिक खेतीगर्ने किसानलाई कृषि शाखा मार्फत लागत सहभागिताका आधारमा अनुदान दिईनेछ ।
- विदेशबाट आएका युवाहरूलाई ब्यक्तिगत वा सामुहिक खेति गरेमा प्रदेश सरकार संग समन्वय गरी अनुदानको ब्यवस्था गर्ने छु।

१.२ स्वास्थ्य तर्फ :-

- स्वास्थ्य सम्बन्धी मौलिक हकको कार्यान्वयनकालागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको सवलिकरण,क्षमता अभिवृद्धि,स्तरोन्नती गर्दै गढवा स्वास्थ्य चौकी लाई विशेषज्ञ सेवा सहितको अस्पताल बनाउने नीति लिईनेछ ।
- आधारभुत स्वास्थ्य सेवालाई सुनिश्चित गर्दै गढवा स्वास्थ्य केन्द्रको स्तरोन्नति गर्न पहल गरिनेछ साथै स्वास्थ्य चौकी नभएका वडाहरूमा स्वास्थ्य चौकी विस्तार गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मंत्रालयको समन्वयमा स्वास्थ्य चौकी स्थापना नभएका वडाहरूमा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र स्थापना गरी सेवा संचालन गरिनेछ तथा पिछडीएको क्षेत्रहरूमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापनाको नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका,आमा समुहहरूलाई थप जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउन प्रोत्साहनको ब्यवस्था गर्ने छु ।
- गोबरडिहा स्वास्थ्य चौकीमा एम.वि.वि.एस डाक्टरद्वारा सेवा प्रदान ब्यवस्था मिलाउनेछु ।

- गा.पा. का सवै बस्तीहरूमा एम्बुलेन्स सेवा संचालनको व्यवस्था मिलाईने छ, र कमजोर आर्थिक अवस्थाका अति विपन्न परीवारका सुत्केरी महिलाहरू र जटिल अवस्थाका कारण जिल्ला भित्रका अन्य अस्पतालमा प्रेषण गर्नु परेमा निःशुल्क एम्बेलेन्स सेवा प्रदान गरिनेछ ।
- आयुर्वेदको विकासमा जोड दिदै अन्य परम्परागत वैकल्पीक चिकित्स प्रणालीको समुचित प्रयोग गरी स्वास्थ्यको लागि सक्रिय जिवनको नारालाई अगाडी बढाईनेछ । योग शिविरलाई संस्थागत तथा स्वास्थ्य प्रणालीको सूचकको रूपमा ल्याईनेछ ।
- सर्पदंस, रेविज खोप तथा छाडा चौपाया नियन्त्रण जस्ता कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- संघीय सरकारको नीति अनुरूप स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रारम्भ गरिने छ ।
- गा.पा. बाट दिदै आएको सुत्केरी पोषण भत्तालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- सर्पदंसका विरामीहरूलाई उपचार र यातायत खर्चको निरन्तरता दिईनेछ।
- सर्पदंसको नव निर्मित भवनमा सर्पदंस सेवा आउने श्रावन देखी संचालन गर्ने छु ।
- सिकलसेल बारेमा जनचेतना जगाई न्यूनिकरण गर्ने नीति लिईनेछ ।
- आमा समूह तथा महिला स्वायंसेविका परिचालन गरी समुदाय स्तरमा स्वास्थ्यका कार्यक्रम गरिने छ ।
- बालबालिकाको पोषण सुधार गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कोभिड १९(कोरोना भाइरस) माहामारी बाट संक्रमित भएका बिरामीहरूलाई क्वारेन्टाइन र आइसोलेसन ब्यवस्था निरन्तरता दिइनेछ । कोभिड १९(कोरोना भाइरस) बाट यस गा.पा भित्रको जनप्रतिनिधि,कर्मचारीहरू र सर्बसाधारण जनताहरू को मृत्यु भएमा मृतकका घर परविारलाई १ लाख रूपैया राहत उपलब्ध गराउने ब्यवस्था मिलाएको छु ।

१.३ योजना तथा पूर्वाधार :-

- ✓ अधुरा तथा क्रमगत योजनाहरूलाई पहिलो प्राथमिकता दिने छु ।
- ✓ गाउँपालिकाको अल्पकालीन,मध्यकालीन र दीर्घकालीन विकास लक्ष्यहरू सहितको वृहत गुरूयोजना तयार गर्नेछु ।
- ✓ पूर्वाधारतर्फ वडा र गाउँपालिका स्तरमा गौरवका आयोजनाको रूपामा कम्तीमा १/१ वटा योजना संचालन गर्ने छु।
- ✓ कोईलाबास भन्सार नाका संचालनका लागि नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार सँगको समन्वयबाट गढवालाई व्यापारीक केन्द्रका रूपमा विकास गर्ने छु।
- ✓ सिचाईको पहुचँ अभिवृद्धि गर्दै कृषिमा आधारित स्थानीय अर्थतन्त्र सवलीकरण गर्ने नीति अवलम्वन गर्ने छु।साथै बड्कापथ सिचाई योजनाको अधुरो कार्य सम्पन्न गर्नको लागी सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गर्नेछु ।
- ✓ गढवा क्षेत्रमा आयोजना हुने विभिन्न वृहत कार्यक्रमहरूको सु-संचालन र व्यवस्थापनका लागि आ.व. २०७६।०७७ देखि निर्माण हुन थालेको खेलकुद मैदान निर्माण कार्यलाई प्रदेश सरकार सँग समन्वय गरी पुरा गर्ने छु।
- ✓ युवाहरूलाई प्रोत्साहन गर्न अध्यक्ष कप प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिईने छ ।
- ✓ गढवा गाउँपालिका भित्र नयाँ शहर निर्माण गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकार सँग विशेष पहल गरिनेछ ।
- ✓ स्थानीय हस्तकला माटोको भाँडा निर्माण कार्यलाई थप व्यवस्थीत तथा बजारीकरण गर्न उद्योग वाणिज्य संघ सँग समन्वय गरी प्रोत्साहन गर्ने छु।
- ✓ परम्परागत सीप, पेशा भएका जनजातिको संस्कृति परम्परा भेषभुषालाई संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न प्रदेश संगको साझेदारीमा थारू संग्राहलय स्थापना गर्न पहल गर्ने छु।

१.४.सेवा प्रवाह, सुशासन र संस्थागत विकास :-

- ✓ गा.पा को प्रशासकीय भवन, वडा कार्यालय भवननिर्माण तथा संचार, विधुत आदिको पहुँच सवै वडा तहमा विस्तार गरी उचित कार्य वातावरणमा मुस्कान सहितको सेवा प्रवाहमा जोड दिनेछु ।

- ✓ सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न क्षमता अभिवृद्धि कार्य र कार्य सम्पादनको आधारमा कर्मचारीलाई प्रोत्साहन गर्ने छु।
- ✓ विद्युतीय हाजिरी,विद्युतीय नागरिक वडा-पत्र,मोवाईल SMS प्रणाली,नागरिक SMS प्रणाली, एल.ई.डि डिस्प्ले र उच्च क्षमताको नेट जडान गरी सूचना प्रविधि मैत्री गाउँपालिका निर्माणमा निरन्तरता दिनेछु ।
- ✓ पारदर्शिता र जवाहदेहिता प्रर्वद्धन गर्न सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई,जस्ता विधि उपयोग गर्दै वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने छु।
- ✓ गाउँपालिकाबाट जनतालाई प्रदान गरिने सेवाहरूमा छिटो छरितो र प्रभावकारी बनाउन कम्प्युटरकृत सेवा प्रणालीको बिकास गर्दै लगिनेछ ।
- ✓ दर्ता भएका सामाजिक संघ संस्थाहरूलाई परिचालन गरी विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ✓ सार्वजनिक सुनुवाई आयोजना गरी सार्वजनिक उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गर्न पहल गरिनेछ ।

१.५ खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ :-

- जनताको स्वास्थ्यको लागीस्वच्छ खानेपानीको पहुँचका लागि पूर्ण सरसफाईको अभियान सहित खानेपानी र सरसफाईलाई प्राथामिकता दिनेछु ।
- सार्वजनिक शौचालय,पर्यटकीय स्थल, पिकनिक पार्कहरू,धार्मिक क्षेत्रहरूको पूर्ण सरसफाई क्षेत्रको रूपमा विस्तार गरिनेछ ।
- फोहरमैला विर्सजनको लागी ल्याण्डपिल्ड साइडको अजै ब्यवस्थीत गर्ने छु ।
- विधुत कार्यालयमा समन्वय गरी कोइलाबासमा खानेपानीको वितरणलाई दिगो रूपमा व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ ।

१.६ सिचाई तथा नदी नियन्त्रण :-

- निर्माणधिन बङ्कापथ सिंचाई आयोजनालाई कार्यक्षेत्र विस्तार सहित केन्द्रिय आयोजनाका रूपमा विकास गर्न पहल गरिनेछ ।
- सबै वडाहरूमा सिचाई पहुच नभएका स्थानहरूमा बोरीङको व्यवस्था गर्ने छु ।

१.७ व्यवस्थित बसोवास र भवन निर्माण :

- गाउँपालिकाकोभू-उपयोग योजना तथा भवन निर्माण मापदण्डले तोकेको स्थानहरूमा निर्धारीत मापदण्ड कार्यान्वयन गरी व्यवस्थितर सुन्दर बस्ती निर्माणको नीति लिईनेछ ।
- यस गा.पा क्षेत्रमा बर्षौंदेखि बसोबास गरेका तर भोगचलन गर्दै आएका व्यक्ति तथा सामुदायिक संघ संस्थाको लगत लिइनेछ ।
- डकर्मीहरूलाई तालिम को व्यवस्था गरि सुरक्षित भवन निर्माण गर्न तालिम प्राप्त डकर्मीहरूबाट मात्र भवन निर्माण गराउने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- भवन निर्माण संहिता र भवन निर्माण मापदण्डको बारेमा व्यापक जनचेतनाको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गा.पा. भित्रको आवादि सार्वजनिक जग्गा र राप्ति नदि किनारको जग्गा संरक्षण गरी कृषि तथा अन्य उधोगका लागी प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
- सबै वडाहरूमा घर निर्माण गर्नु अघि नक्शा पास अनिवार्य रूपमा लागु गर्ने छु ।

१.८ संस्कृति तथा पर्यटन :

- गा.पा क्षेत्रमा रहेको ऐतिहासिक,संस्कृतिक धार्मिक सम्पदाको संरक्षणगरि पर्यटन प्रर्वद्धन गर्ने छु ।

- धार्मिक तथा पर्यटकिय हिसाबले महत्वपूर्ण यस क्षेत्रका ऐतिहासिक साँस्कृतिक महत्वमा पहिचान र संरक्षणमा विकास गर्न त्यस्ता स्थानहरूको संरक्षण प्रर्वद्धनको नीति लिईनेछ ।
- मठ मन्दिर, मस्जिद, गुम्बा, चर्च साथसाथै क्षेत्र तथा नदि तालतलैयाहरूको संरक्षण तथा सम्बर्धन गरिनेछ ।
- पर्यटन तथा रोजगारका लागि रेशन खेतीलाई थप विस्तार गर्ने नीति लिईनेछ ।
- भाषा, कला, साहित्य तथा समृद्धीका लागि साहित्यीक तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमलाई संचालन गरिनेछ ।
- संघ, प्रदेश सँगको साभ्ेदारीमा अवधी साँस्कृतिक संग्राहलय स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
- वडा नं ८ कोईलाबासलाई पर्यटकिय स्थलको रूपमा विकाश गर्ने छु ।

१.९ बन तथा वतावरण :

- जीविकोर्पाजनको लागि वनको अवधारणालाई सार्थक तुल्याउन यस क्षेत्रमा रहेका सामुदायिक साभ्ेदारी, धार्मिक र कवुलियती वनको वैज्ञानिक व्यवस्थापन र नियमनमा जोड दिनेछु ।
- हरीयाली तथा वातावरण मैत्री विकासलाई निरन्तरता दिई हरियाली सडक प्रवर्द्धन कार्यलाई अगाडी वढाउनेछु ।

१.१० शिक्षा :

- शिक्षाको उज्यालो प्राप्त गर्न नसकेका अति दुर्गम सालभौरी जस्ता नाकामा बालबालिकाहरूको पढ्ने लेख्ने अधिकारलाई सुनिश्चित गर्ने गरी शैक्षिक पहुँच कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

❖ उच्च शिक्षाको पहुचलाई सहज वनाउन संचालित क्याम्पसहरूलाई I.C.T सामाग्री उपलब्द गराउने छु ।

❖ गाउँपालिका भित्र प्राविधिक धारतर्फ कम्तीमा ३ विधामा माध्यमिक तह सञ्चालन गरिनेछ ।

❖ सामुदायिक विद्यालयहरूको विद्यार्थी संख्या, शैक्षिक गुणस्तर तथा भौगोलिक आवश्यकता अनुसार एक आपसमा मर्ज गरी स्थानीय करार शिक्षक तथा कर्मचारीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

❖ विद्यालय क्षेत्रलाई बालमैत्री तथा शान्तिएवम सवै प्रकारका विभेदमुक्त क्षेत्रको रूपमा विकास गरी छात्रवृत्ति र पोषण कार्यक्रमलाई प्राथामिकता दिईनेछ ।

१.११ यूवा तथा खेलकुद

- प्रदेश सँगको साझेदारीमा गढवा क्षेत्रलाई पहिचान दिन सक्ने व्यवस्थित र अधुनिक खेलकुद मैदानको निर्माण कार्य लाइ निरन्तरता दिइनेछ ।
- अध्यक्ष । उपादक्ष्य कप खेलकुद प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिनेछु ।
- युवाहरूलाई व्यवसायीक, सीपमुलक तालिम दिई आय आर्जन बृद्धि गर्ने कार्यक्रम बनाई लागु गरिनेछ ।

१.१२ महिला तथा सामाजिक समावेशीकरण :

- सबै प्रकारका घरेलु हिंसाबाट महिलाहरूलाई न्याय दिलाईनेछ । घरेलु हिंसा न्यूनिकरण गर्न आवश्यक सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । घरेलु हिंसामा परेका महिलाहरूलाई सुरक्षा प्रदान गरी सहयता पुऱ्याउन सुरक्षित आवसलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- आदिवासी जनजाति,अल्पसंख्यक, मधेशी,मुस्लिम पिछडा वर्ग आदिका लागि पर्वद्धन कार्यक्रम मार्फत प्रोत्साहित गरिनेछ ।

- कम्लरी, हलिया तथा कमैया प्रथालाई निरूत्साहित गरिनेछ साथै बाल श्रम, बालविवाह र बहुविवाह लाई निरूत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।
- बेरोजगार महिलाहरूलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र मुख्यमन्त्री ग्रामिण विकास कार्यक्रम समन्वय गरी रोजगारको ब्यवस्था गर्ने छु ।
- प्रत्येक वडाका बाल क्लव गठन गरी गा.पा स्तरीय बाल संजाल बनाइनेछ ।
- बाल अधिकार सम्बन्धि चेतना अभिवृद्धि गराउने कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- बालहिंसा जन्य क्रियाकलापलाई निरूत्साहीत गरिनेछ ।
- सवै वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।

१.१३ विद्युत

- सौर्य, जल तथा वायु उर्जाका माध्यमबाट आगामी २ वर्ष भित्र सम्पुर्ण घर घुरीमा विद्युतिकरण पुऱ्याउन "उज्यालो गढवा कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिईने छ ।
- बिद्युत क्षेत्रको समग्र समस्याहरूलाई एकीकृत रूपमा समाधान गर्ने गरी गा.पा.क्षेत्रमा बिद्युतको सब-स्टेशन निर्माण, क्षमता विकास र महशुल काउन्टर संचालनको पहल गरिनेछ।

१.१४ अर्थ तथा राजश्व

- "हाम्रो कर हाम्रै लागि" भन्ने अभिप्रायका साथ यस गाउँपालिकाको समृद्धि र अति आवश्यक सेवा प्रवाहका लागि श्रोत जुटाउन आधारभूत करका दरहरूलाई यस वर्षमा यथावत राख्दै करको दायरा फराकिलो बनाउने नीति लिइएको छ ।
- यस गढवा मा संचालित क्रसर उधोगहरूलाइ करको दायरामा ल्याइनेछ।
- स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकार कार्यान्वयन गर्ने करदाता शिक्षा अभियान संचालनमा ल्याई उत्कृष्ट करदाताहरूलाई सम्मानको नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- आर्थिक विकासको मेरूदण्डको रूपमा रहेको निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्न सार्वजनिक निजी साझेदारी (P.P.P) को अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।

- गाउँपालिका स्तरीय राजश्व प्रामर्श समितिले राजश्वका श्रोत, दर र दायरा अध्ययन विश्लेषण गरी दिईएका सुझाव एवम सिफारीस लाई गाउँपालिकाको राजश्व नीतिको आधारमा अवलम्बन गरिनेछ ।
- बेरूजी फछ्र्यौट गर्ने कार्यलाई प्रभावकारीरूपमा लगीने छ ।
- गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र रहेका अन्तरिक आयका श्रोतहरूको पहिचान तथा समुचित उपयोग गरी समयानुकुल आन्तरिक श्रोतको पहिचान गरी वृद्धि गरिदै लैजाने छ ।
- वैज्ञानिक कर प्रणाली लागु गरिनेछ ।
- उद्योग वाणिज्य संघ सँग समन्वय गरी बजार व्यवस्थापन समितिहरूलाई क्रियाशिल बनाई दैनिक उपभोग्य वस्तु, सरसमानको मुल्यमा एकरूपता ल्याई प्रत्येक पसलमा अनिवार्य रूपमा मुल्य सूची राखिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- दर्ता भएका वा नभएका सहकारी संस्थाहरूलाई दर्ता गरी प्रोत्साहन गरिने नीति ल्याईनेछ ।
- बैंक वित्तिय संस्था र गैरसरकारी संस्थाहरूलाई गा.पा. मा दर्ता गरी व्यवस्थीत तरिकाले संचालन गर्न नीति ल्याईनेछ ।
- स-साना घरेलु उद्योग हरूलाई प्रोत्साहन गर्दै ठूला उद्योगहरूलाई व्यवस्थापन गरी संचालनमा ल्याईने छ ।
- व्यपारीहरूलाई कर बुझाउन सजिलो हुने जानकारी दिन कर शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- यस गा.पा संचालित ब्यापार ब्यवसाय उद्योग लाइ दर्ता नभएका फर्म लाइ उद्योग वाणिज्य संघको सहकार्यमा अनिवार्य रूपमा दर्ता गरी कर को दायरामा ल्याइनेछ ।

१.१५ विविध

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई अझै सहज र प्रभावकारी बनाउँन बैकिङ्क प्रणालीलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- गैर सरकारी क्षेत्रलाई आर्थिक सामाजिक विकासको साझेदारको रूपमा परिचालन तथा नियमन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकामा रहेका जेष्ठ नागरिक लगायत सवैलाई निःशुल्क आँखा उपचार सेवाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस गा.पा को वडा नं १ देखी ७ सम्म राप्ति नदिले वषै पिछे धार परीवर्तन गरी क्षति पुर्याउनु को साथै विपद ल्याउने भएकोले सो रोकथामको लागी बहाबलाई बिच नदिबाट बगाउनको लागी आवश्यक पहल गर्ने छु र सो बाट उत्खनन् गर्दा प्राप्त भएको नदी जन्य पदार्थ बेचबिखन गरी गा.पा को आन्तरिक श्रोत वृद्धि गर्ने छु ।
- ग.पा को विकास गर्नको लागी वडा नं १ देखि वडा नं ८ सम्मका **D.P.R** गर्न बाकि रहेका सडकहरूलाइ **D.P.R** गर्नेछु ।
- गा.पा अर्न्तगतका खोला नाला, राप्ति नदिबाट नदी जन्य पदार्थ उत्खनन् गरी गा.पा को आय श्रोत वृद्धि गर्नको लागी नदि, नाला खोलाहरूको **I.E.E** गर्ने छु ।
- जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम अन्तर्गत जेष्ठ नागरिक घर दैलो स्वास्थ्य शिविर उपचार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ । स्वास्थ्य कर्मीको व्यवस्था गरी ७० वर्ष माथिका नागरिकको स्वास्थ्य परीक्षणको निम्ती घुम्ती टोलीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय अपतकालीन सेवा केन्द्र स्थापना गरी विपद्को सूचना प्राप्त गर्ने पद्धति सुचारू गरिनेछ ।
- निर्माण कार्यमा जनसहभागिता परिचालन गरिने उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कृत गर्ने छु ।

१.१६ सूचना तथा प्रविधि

✓ प्रतेक वडामा अनलाईन पंजीकरण, घटना दर्ता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

✓ सवै वडामा इन्टरनेट जडान ,नेटवरकिगं गरिनेछ ।

✓ सबै वडाहरूमा अनलाईन राजस्व सफट्वयेर जडान गरीने छ ।

✓ योजना,लेखा सफट्वयेरहरू जडान गरीने छ ।

२.गाउँपालिकामा हाल सम्म भएका भौतिक प्रगति विवरण

- लमही–कोइलाबास सडक कालोपत्रे कार्यका लागी आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरेको ।
- कालाकाटे हुलाकि सडक कालोपत्रेको लागी आवश्यक पहल भएको ।
- गाउँपालिका प्रशासकिय भवन लगायत वडा नं ३ र ७ सम्पन्न भएको र वडा नं १ र ५ निमार्ण कार्य भइरहेको ।
- यस गा.पा अन्तर्गत विभिन्न स्थानमा पक्की नाला बाटो कालोपत्रे कार्य भएको ।
- सर्पदंसको भवन र आर्मी क्वाटर भवनको काम सम्पन्न भएको ।
- वार्ड नं ४ को उठैया देखी कक्रहवा सडक कालोपत्रेको लागी बहुबर्षीय ठेक्का भएको ।
- वडा नं ६ बुद्धज्योति चोक देखी थान देऊखर आटिपाकर हुदै राप्ति पुल जोड्ने बाटो सगन सहरी कार्यक्रम अन्तरगत भवन डिभिजन कार्यालय बाट टेण्डर भएको ।
- वडा नं ५ मगरी देखी लोखरपुर धर्मपुर जोड्ने बाटो सगन सहरी कार्यक्रम अन्तरगत भवन डिभिजन कार्यालय बाट टेण्डर भएको ।
- वडा नं १ जुरौनि देखी चिसापानी हुदै धानखोला जोड्ने बाटो सहरी विकास अन्तर्गत टेण्डर भएको ।
- वडा नं २ को चिमचिमे सम्म विधुत लाइन विस्तार भएको ।
- वडा नं ८ मुसीनाकामा विधुत लाइन विस्तार भएको ।
- प्रत्येक वडाहरूमा यस आ.व मा पक्की नाला बाटो ग्राभेल, कालोपत्रे कार्य भएको ।
- सामुदायिक महिलाहरूको लागी महिला भवन निमार्म कार्य भएको ।
- मा.वि गोबरडिहा, मा.वि पचहिया, मा.वि जनतामा भौतिक निमार्ण तथा मर्मत कार्य भएको ।
- वडा नं ३ मा गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद मैदान निमार्ण कार्य भैरहेको ।
- कालाकाटे मा.वि , पचहिया मा.वि, मानपुर मा.वि मा कम्पाउण्ड वाल निमार्ण कार्य भएको ।
- गढवा गा.पा को प्रत्येक वडाहरूमा खानेपानीका योजनाहरू प्रदेश सरकार संग समन्वय गरी खानेपानी योजनाहरू संचालन भैरहेको ।
- विपद ब्यवथापनको लागी गढवा गा.पा बाट दमकल खरीद गरी प्रयोगमा आएको ।
- विपद ब्यवथापनको लागी रेडक्रस संग समन्वय गरी विपद ब्यवथापन सम्बन्धि कार्यहरू भैरहेको।
- प्रत्येक वडाहरूको लागी प्राविधिक जनशक्तिहरूको पदपूर्ति भएको ।
- सूचना प्रविधि मैत्री वडा बनाउने कार्य भैरहेको ।

सभाका अध्यक्ष ज्यू,

"कृषि, स्वास्थ्य र रोजगारी कोभिड १९ विरूद्ध को खबरदारी" भन्ने नारालाई साकार पार्नका लागि माथिका नीति तथा कार्यक्रमहरूखम्बाको रूपमा रहनेछन् । नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वियन गाउँपालिकाबाट मात्र सम्भव नहुने हुनाले यहाँ उपस्थित सभासदस्य ज्यूहरू,कृयाशील राजनीतिक पार्टी, सरकारी निकायहरू, गैर सरकारी संस्थाहरू, संपूर्ण सामाजिक संघ-संस्थाहरू, नागरिक समाज ,संचारकर्मी ,कर्मचारी सहित सम्पूर्ण गढवा गाउँपालिकाबासी हरूको रचनात्मक एवं सक्रीय सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ ।

धन्यवाद ! नमस्कार!!

संवत् २०७७ साल असार १० गते